

RAPPORT
betreffende een
quickscan ecologie De
Waterkanten te
Lisse

Datum : 30 September 2011
Kenmerk : 11085427/NHO/rap1
Auteur : Dhr. drs. N.C. Houter

Vrijgave : Ing. B.C.R. Willems

1/0 :

Opdrachtgever : ABC Vastgoed
: Pb 645
: 6800 AP Arnhem

© IDDS bv. Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd bestand en/of openbaar
gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm,
elektronisch of anderszins zonder voorafgaande,
schriftelijke toestemming van de uitgever.

NOORDWIJK (hoofdkantoor)

's-Gravendijkseweg 37
Postbus 126
2200 AC Noordwijk

T 071 - 402 85 86
info@idds.nl
www.idds.nl

VEENENDAAL

T 0318 - 69 00 22

BREDA

T 076 - 548 66 20

HOOGVEEN

T 0528 - 72 22 29

SEVENUM

T 077 - 467 05 86

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	3
1.1	AANLEIDING EN DOEL VAN HET ONDERZOEK	3
1.2	PLANGEBIED	3
2.1	BUREAUONDERZOEK	4
2.2	VELDONDERZOEK	4
3.	VIGERENDE NATUURWETGEVING	4
3.1	ALGEMEEN	4
3.2	SOORTSBESCHERMING	5
3.3	GEBIEDSBESCHERMING	6
4.	RESULTATEN	7
4.1	ALGEMEEN	7
4.2	AMFIBIEËN	9
4.3	REPTIELEN	10
4.4	VISSEN / AQUATISCHE MACROFAUNA	10
4.5	ZOOGDIEREN	10
4.6	VAATPLANTEN	11
4.7	VOGELS	12
4.8	INSECTEN	13
5.	LIGGING PLANGEBIED in relatie tot BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN	14
6.	BOMEN EN KAPVERGUNNING	14
7.	CONCLUSIES EN ADVIES	15
8.	GERAADPLEEGDE LITERATUUR	17
9.	BIJLAGEN	18
9.1.	BELANGRIJKSTE VERBODSBEPALINGEN FLORA- EN FAUNAWET	18
9.2.	BELANGRIJKSTE VERBODSBEPALINGEN NATUURBESCHERMINGSWET ..	19

1. INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL VAN HET ONDERZOEK

In opdracht van ABC Vastgoed is een onderzoek (quickscan) ecologie uitgevoerd naar beschermde natuurwaarden in het plangebied De Waterkanten, gemeente Lisse.

Het onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen herontwikkeling, alsmede de daarmee gepaard gaande wijziging bestemmingsplan. Volgens de huidige natuurwetgeving dient een aanvraag wijziging bestemmingsplan vergezeld te gaan van een rapportage inzake het effect van de plannen op de natuurwaarden van de locatie en op die van het direct omliggende gebied. De voorgenomen plannen dienen te worden getoetst aan de Flora- en faunawet, en andere mogelijk relevante natuurwetgeving zoals de Natuurbeschermingswet. Toetsing dient te gebeuren mede op basis van de actuele situatie in het veld, zodat zonodig maatregelen getroffen kunnen worden om overtreding van natuurwetgeving te voorkomen.

Deze quickscan heeft tot doel na te gaan of er in het plangebied mogelijk beschermde planten- en diersoorten voorkomen, of zich (mogelijk) in het plangebied vaste broed-, schuil- of verblijfplaatsen van beschermde soorten bevinden, en of zich mogelijk vogelnesten in het plangebied bevinden welke jaarrond beschermd zijn. Tevens wordt de ecologische relatie onderzocht van de planlocatie met de directe omgeving, en met eventueel nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000).

1.2 PLANGEBIED

De onderzochte planlocatie heeft een oppervlak van circa 118 hectare en bestaat uit bebouwing, wegverharding, park en tuin, oeverzones, watergangen, en sportvelden. De planlocatie wordt ten zuiden begrensd door de Tasmanstraat, ten noorden door Boogschutter/Voerman, ten oosten door de ringvaart, en ten westen door de Oranjelaan en de Van Speijkstraat.

Het gebied gaat gefaseerd maar volledig op de schop ten behoeve van de voorgenomen herontwikkeling. Deze bestaat uit het aanleggen van watergangen, nieuwe jachthaven, woonwijk en schoolgebouwen.

Fig. 1. Overzicht plangebied.

2. WERKWIJZE

2.1 BUREAUONDERZOEK

Voor het literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van recente verspreidingsatlassen van de diverse soortgroepen. Er is gebruik gemaakt van online gegevensbronnen van flora- en fauna organisaties zoals SOVON, RAVON, FLORON en ZZV. Daarnaast zijn gegevensbronnen flora en fauna van de Provincie Zuid-Holland en van het Ministerie van E,L en I geraadpleegd. Waarnemingen vermeld op *Waarneming.nl* over de afgelopen 10 jaar van alle soortgroepen zijn nagegaan. Er is tevens een beknopte gegevenslevering bij het Natuurloket aangevraagd ter eerste oriëntatie van de soortenrijkdom van het plangebied (fig. 3).

2.2 VELDONDERZOEK

Tijdens het veldbezoek (13 september 2011; 23 September 2011) zijn de resultaten van het bureauonderzoek getoetst aan de situatie in het veld. Hierbij is met name gekeken naar de aanwezigheid van geschikte habitats, en naar geschikte schuil- of verblijfplaatsen van beschermde soorten, zodat ook de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten elders in het jaar kan worden ingeschat. De bomen op het terrein zijn globaal, en dus ter eerste oriëntatie onderzocht op (sporen van) nesten of hopen van soorten waarvan de nestplaatsen jaarrond beschermd zijn, zoals bijvoorbeeld nesten van Uilen, of hopen die als seizoensverblijf voor vleermuizen kunnen dienen.

De sloten zijn met behulp van een schepnet (RAVON) steekproefsgewijs nagegaan op mogelijke aanwezigheid van vissen, kikkers, padden, kikkervissen, salamanders, libellenlarven, en waterkevers. Per watergang is gedurende 20 minuten gevist.

3. VIGERENDE NATUURWETGEVING

3.1 ALGEMEEN

Ruimtelijke ingrepen zijn met betrekking tot de huidige natuurwetgeving gehouden aan zowel nationale als internationale bepalingen. De natuurwetgeving zoals die in Nederland geldt, is tweeledig en bestaat enerzijds uit soortbescherming en anderzijds uit gebiedsbescherming. Soortbescherming is vastgelegd in de Flora- en Faunawet (2002, 2005), terwijl de Natuurbeschermingswet (1968, 1998) de bescherming van daartoe aangewezen natuurgebieden regelt. De Europese versie van de Natuurbeschermingswet is de Habitat- en Vogelrichtlijn (HVR), thans opgegaan in Natura-2000.

3.2 SOORTSBESCHERMING

In Nederland, maar ook in Europees verband, is sinds 2002 bij wet een intrinsieke waarde toegekend aan vrijwel alle plant- en diersoorten. De natuurwetgeving geeft soorten daarmee een bestaansrecht, en dwingt habitat gebruikers tot zorgplicht tegenover plant- en diersoorten. Het niet nakomen van deze zorgplicht is dan ook strafbaar gesteld, met het risico op vertraging of stopzetting van de geplande activiteiten in het plangebied tot gevolg. Zorgplicht geldt voor alle soorten, met uitzondering van enkele daartoe aangewezen ongewenste of schadelijke soorten.

Om de instandhouding van, of terugkeer naar, de gunstige staat van een soort te kunnen waarborgen, geniet een aantal soorten extra bescherming middels de Flora- en Faunawet. Dit betreft vrijwel alle zoogdieren, alle vogelsoorten (behalve exoten), alle reptielen en amfibieën (behalve exoten), en verder een aantal aangewezen doelsoorten uit overige soortgroepen. Deze juridische bescherming kent 3 regimes, oplopend in mate van bescherming. Naar de soorten die zijn toegewezen aan deze drie regimes wordt verwezen als *Tabel 1*, *Tabel 2*, en *Tabel 3 soorten* van de Flora- en faunawet. Deze zijn:

- 1) *Tabel 1* soorten: Algemene, beschermde soorten (Bijlage-I Flora- en faunawet). Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als ruimtelijke ontwikkeling, bestendig onderhoud, of bestendig gebruik en beheer, geldt een vrijstelling van art. 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Er hoeft dus geen ontheffing te worden aangevraagd. Aan de activiteiten worden geen aanvullende eisen gesteld. Voor overige activiteiten is wel een ontheffing nodig. Toetsingscriterium hierbij is dat de activiteit geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (lichte toets).
- 2) *Tabel 2* soorten: Overige beschermde soorten (Bijlage-II Flora- en faunawet). Vrijstelling van art. 8 t/m 12 wordt verleend op basis van een door de Minister van EL&I goedgekeurde gedragscode, voor activiteiten met kwalificatie bestendig onderhoud en beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkelingen. In dat geval geldt ook vrijstelling voor alle vogelsoorten. In andere gevallen is wel ontheffing nodig op basis van een 'lichte toets' voor *Tabel 2* soorten, of op basis van een 'uitgebreide' toets voor vogelsoorten (zie *Tabel 3*).
- 3) *Tabel 3* soorten: Beschermde soorten uit Bijlage IV van de HVR / Bijlage 1 AMvB. Voor activiteiten zoals ruimtelijke ontwikkeling wordt geen vrijstelling verleend, ook niet op basis van een gedragscode, en dus is ontheffing nodig. Deze ontheffing zal in de meeste gevallen niet gelden voor Art.10 van de Flora- en faunawet. Vrijstelling van *tabel 3* soorten wordt alleen verleend in geval van een goedgekeurde gedragscode, en dan alleen bij bestendig beheer en onderhoud in niet-landbouw gebied, of in geval van bestendig gebruik. Toetsingscriterium voor ontheffingsverlening is op basis van een uitgebreide toets, hetgeen betekent dat de geplande activiteit aan drie criteria moet voldoen; te weten:
 - a het betreft een activiteit van aanmerkelijk belang
 - b er is geen alternatief
 - c de voorgenomen activiteit doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort.

Soorten die door de Minister op de Rode Lijst zijn geplaatst zijn soorten die beleidsmatig extra aandacht krijgen, maar geen aanvullende juridische bescherming genieten anders dan de algemeen geldende zorgplicht die men wettelijk heeft tegenover niet-schadelijke soorten. Een

soort komt op de Rode Lijst als de gunstige staat van instandhouding van deze soort zorgwekkend is. Belangrijkste criteria daarbij zijn trends in populatiegrootte. Acht gradaties zijn hierin aangebracht, lopende van uitgestorven op wereldschaal via ernstig bedreigd, tot gevoelig maar (nog) algemeen. Het voorkomen van Rode Lijst soorten in een gebied kan instrumenteel en sturend zijn bij monitoring, en bij de opzet van beheers- en inrichtingsplannen van een gebied.

3.3 GEBIEDSBESCHERMING

De belangrijkste oorzaak van verlies aan biodiversiteit en van afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van een soort, is het verlies en verslechtering van habitat. Defragmentatie van habitats door ruimtelijke ontwikkeling en recreatie zijn de belangrijkste oorzaken van habitatverlies. Vanuit het oogpunt van soortbehoud is het zinloos om een soort enkel juridische bescherming te bieden, zonder verdere beschermende maatregelen te treffen tegen verslechtering van de door de soort in gebruik genomen habitat (bijv. als foerageergebied, rustplaats, paai- of broedplaats, migratieroute, of als vaste woon- of verblijfplaats).

Gebiedsbescherming in Nederland is geregeld middels de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998, welke in 2005 in werking is getreden. De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden en percelen met de status 'Nationaal Park', 'Beschermd Natuurmonument' en van gebieden die door de Minister van EL&I zijn aangewezen ter uitvoering van internationale verdragen en verplichtingen, zoals het beschermingsprogramma *Wetlands*.

Op grond van Europese verplichtingen regelt deze wet ook de bescherming van daartoe aangewezen speciale beschermingszones (SBZ) op basis van de Habitat- en Vogelrichtlijn. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden in de Europese Unie (EU), opgezet door de lidstaten. Natura 2000 wordt op haar beurt weer gevormd door de in de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn uit 1992 aangewezen gebieden.

Het is verboden activiteiten te ondernemen welke een negatief effect hebben op eerder geformuleerde instandhoudingsdoelen van een beschermd natuurgebied. Ook activiteiten die net buiten de begrenzing van dergelijk gebied vallen en die negatieve gevolgen gaan hebben voor de natuurwaarden in het aangrenzend beschermd gebied, zijn verboden. Maatgevend hierbij is de te verwachten kans op een (al dan niet significant) negatief effect (fig. 2):

- Met zekerheid geen negatief effect. Vergunningaanvraag is dan niet nodig
- Mogelijk negatief effect, maar zeker niet significant negatief. Vergunningaanvraag via een lichte toets (verslechterings- of verstoringstoets).
- Kans op een significant negatief effect. Vergunningaanvraag via een 'passende Beoordeling' ofwel zware toets.

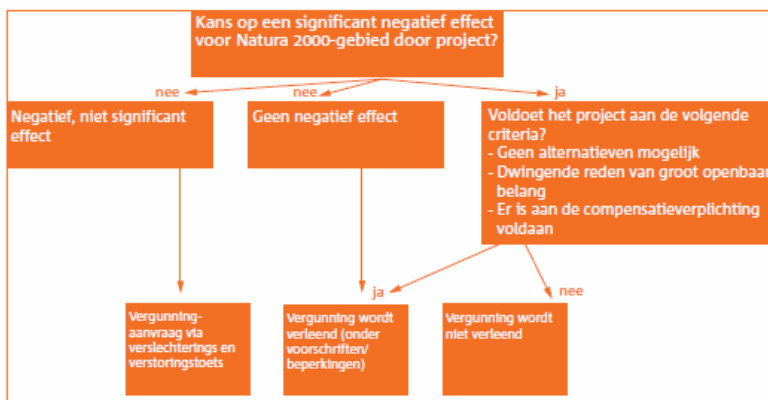

Fig. 2. Stappenplan voor vergunningverlening Natuurbeschermingswet (E,L&I).

4. RESULTATEN

4.1 ALGEMEEN

De voorgenomen ingreep betreft een activiteit die valt onder de noemer *ruimtelijke ontwikkeling*. Ingrepen die vallen onder *ruimtelijke ontwikkeling* zijn vrijgesteld van ontheffingverlening van Tabel I-soorten (zie 2.2 soortbescherming). De rapportage richt zich dan ook in hoofdzaak op de mogelijk versturende invloed van uw voorgenomen ingreep op Tabel II en Tabel III-soorten genoemd in de bijlage van de Flora- en faunawet. Bij de veldinventarisatie is wel aandacht geschonken aan het voorkomen van Tabel I-soorten, Rode Lijst-soorten, en andere bijzondere natuurwaarden die mogelijk in het plangebied voorkomen. De algemene zorgplicht die men heeft ten aanzien van alle flora -en fauna is vooral voor de meer kwetsbare soorten van belang. Hieronder vallen alle Tabel 1-soorten, en alle Rode Lijst-soorten.

Gezien de kenmerken van het plangebied en de geografische ligging ervan, is er gerede verwachting beschermde Tabel II en Tabel III-soorten in het plangebied aan te treffen, ondanks het stedelijk karakter van het plangebied. Dat is ook gebleken tijdens het veldbezoek. Beschermde soorten in en rondom het plangebied welke mogelijk te verwachten zouden zijn, of welke zijn aangetroffen, of waarvan sporen zijn gevonden, worden hieronder per soortgroep besproken.

Tabel 1: Overzicht van mogelijk te verwachten, en van aangetroffen (vetgedrukt) beschermde soorten Flora- en fauna in het plangebied, en beschermde soorten waarvoor het plangebied mogelijk een functie vervult.

Soortgroep	Naam	Tabel I	Tabel II	Tabel III	Rode Lijst
Amfibieën	Bastaardkikker, Meerkikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander	x			
Reptielen	-				
Vissen	Bittervoorn			x	
	Kleine modderkruiper		x		
Vlinders	-				
Kevers	-				
Vaatplanten	Zwanebloem, Brede Wespenorchis	x			
	Rietorchis, Gele helmbloem		x		
Zoogdieren	Veldmuis, Egel, Hermelijn, Mol, Bunzing, Wezel			x	
	Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Tweekleurige vleermuis	x			
Vogels	Boomkruiper, Ekster, Fuut , Grauwe vliegenvanger, Groenling, Groene specht, Heggenmus, Houtduif , Houtsnip, Huismus, Huiszwaluw, Kauw, Koolmees, Meerkoet, Merel, Pimpelmees , Roodborst, Soepeend , Sperwer, Spreeuw , Staartmees, Stadsduif, Tjiftjaf , Torenvalk, Tuinfluiter, Turkse Tortel , Vink, Vlaamse gaai, Wilde Eend, Winterkoning , IJsvogel, Zanglijster, Zwarte Kraai , Zwarte Roodstaart, Zwartkop			x	
Vogelnesten jaarrond beschermd (Cat 1 t/m 4)	Boomvalk, Huismus , Gierzwaluw, Ransuil, Sperwer.			x	

Fig. 3. Kilometerhok (blauw) in Lisse van het noordwestelijk deel van het plangebied waarvoor een globale levering van natuurgegevens is aangevraagd bij de Nationale Databank Flora en Fauna.

Tabel 2. Beknopte levering Het Natuurloket. Soortgroepen waarvan geen waarnemingen bekend zijn, zijn weggelaten.

	Vaatpl.	Mossen	Zoogd.	Vogels	dagvlinders	libellen
Rode-Lijstsoorten	1			7		
Ffwet soorten Tabel II	1		3			
Ffwet soorten Tabel II+III	4					
Ffwet vogels				44		
Hrl soorten bijlage II						
Hrl soorten bijlage IV						
Aantal soorten	262	2	3	44	2	1
Volledigheid onderzoek	Onbepaald	Redelijk	Slecht	slecht/niet	Slecht	Slecht
Onderzoekperiode	1990- 2010	2000- 2010	2000- 2010	2000- 2010	2000- 2010	2000- 2010

4.2 AMFIBIEËN

De ligging aan de ringvaart, de aanwezigheid van watergangen in het plangebied, en de regionale ligging van het plangebied maken het waarschijnlijk dat een aantal soorten amfibieën van het plangebied gebruik zullen maken. De mogelijk in het plangebied te verwachten amfibieën staan vermeld in tabel 1 hierboven. Dit betreffen Tabel I-soorten Ff-wet, dus soorten waar geen ontheffing voor nodig is, maar waarbij de zorgplicht die men heeft zeker wel relevant is. Dit is ook gebleken tijdens de veldbezoeken. Echter, niet alle watergangen in het plangebied bleken van voldoende kwaliteit.

De watergang welke oostelijk gelegen is, parallel aan de ringvaart ten noorden van het 'Fioretti'-gemaal (fig. 4), biedt een zeer geschikt habitat voor amfibieën. Hier is de Kleine watersalamander waargenomen, en bleek met name de Bruine kikker, en een soort uit het Groene kikker-complex (Bastaardkikker of Meerkikker) talrijk. De graad van verstoring is in deze watergang relatief laag, slechts één der oevers is makkelijk bereikbaar. Op de bereikbare oever worden schapen gehouden, en is niet voor honden toegankelijk. Honden verjagen dikwijls amfibieën, terwijl schapen dat in veel mindere mate doen.

Aan de westoever heeft natuurlijke successie op de walkanten plaats kunnen vinden gedurende de afgelopen decennia door het ontbreken van maaibeleid. Dit heeft kunnen leiden tot een relatief soortenrijke oever met riet en overhangende bossages van met name els, es, lijsterbes en wilg. De inlaat vanuit de ringvaart zorgt waarschijnlijk voor een betere waterkwaliteit in dit deel van het plangebied.

Het stedelijk karakter van het plangebied, verstoring door honden die talrijk langs overige oevers worden uitgelaten, en mogelijk lagere waterkwaliteit, maken de overige watergangen in het plangebied momenteel weinig geschikt als leefgebied voor amfibieën.

Gezien dat het plan bestaat grond te gaan ontgraven, gezien het voorkomen van een drietal soorten amfibieën genoemd in Tabel I van de Flora- en faunawet, en mede gezien de geschiktheid van een deel van het plangebied voor amfibieën, dient het laten opstellen van een ecologisch werkprotocol ten aanzien van amfibieën te worden overwogen. Door naleving van een werkprotocol kan het onnodig doden van soorten uit deze groep voorkomen worden tijdens de uitvoer van de werkzaamheden. Een werkprotocol is alleen aan te bevelen tijdens de landfase van de dieren, en dan met name de herfst en de winterperiode van de landfase, dus met name de periode dat de dieren hun winterverblijven maken en gaan betrekken. Verder is een meer uitgebreide inventarisatie van gewenst van amfibieën in het daarvoor geschikte seizoen.

Fig. 4. Noordoosthoek van het plangebied. Watergangen in deze sector zijn geschikt voor amfibieën.

4.3 REPTIELEN

Het voorkomen van reptielen in deze stedelijke omgeving lijkt daarentegen op voorhand vrij onwaarschijnlijk, en zijn dan ook niet aangetroffen. Zowel de Nationale database Flora en Fauna (NDFF) als waarneming.nl kennen geen gemelde waarnemingen uit deze soortgroep uit de afgelopen tien jaar. We concluderen dan ook dat het plangebied geen belang heeft voor reptielen.

4.4 VISSSEN / AQUATISCHE MACROFAUNA

De Kleine modderkruiper (Tabel II-soort) zou in de noordoostelijk sloot (fig. 4) en nabij de inlaat bij het gemaal aan de oostzijde kunnen voorkomen, evenals de Bittervoorn (Tabel III-soort). Beide soorten zijn niet aangetroffen tijdens het veldonderzoek; wel zijn grote zoetwatermossels aangetroffen, vermoedelijk Eendenmossel. De Bittervoorn is voor haar voortplanting afhankelijk van grote zoetwatermossels zoals de Eendenmossel. De vooraf opgestelde verwachting Bittervoorn en Kleine modderkruiper aan te treffen, blijft ondanks het niet aantreffen hiervan wel gehandhaafd. Aanvullend onderzoek is dan ook wenselijk met betrekking tot het noordoostelijk deel van het plangebied.

Het mogelijk voorkomen van deze soorten met betrekking tot de voorgenomen ingreep is dus vooral van belang bij het stukje watergang nabij en ten noorden van het gemaal. Indien men voornemens is deze te dempen of te verleggen, verdient het de aanbeveling om de bovenste dertig centimeter slootbodem te ontgraven of te bevissen met een slibnet en de eventueel gevonden dieren naar elders over te zetten. Hierbij zal een werkprotocol *Kleine modderkruiper en Bittervoorn* uitkomst bieden.

4.5 ZOOGDIEREN

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied kent vermoedelijk slechts een zeer beperkte functie voor grondgebonden zoogdieren. Mogelijk komen Veldspitsmuis, Egel, Hermelijn, Mol, en Bunzing voor in het plangebied, en dan met name rondom het sportveld, de Brandweerkazerne, en langs de ringvaart, met name het noordelijk deel van laatstgenoemde (fig. 4).

Tijdens de veldbezoeken welke overdag plaatsvonden, zijn geen zoogdieren waargenomen. Genoemd moet worden dat slechts globaal gekeken is, en dat het veldbezoek uiteraard geen (vlakdekkende) inventarisatie betrof.

Mogelijk maakt, volgens één der bewoners van het plangebied, de Bunzing gebruik van de zone langs de ringvaart. Deze jaagt hier mogelijk op kikkers, en is tevens in bomen waargenomen. Het kan, gezien beperkte deskundigheid van de waarnemer, ook om een Wezel of een Hermelijn gaan. De hierboven genoemde zoogdieren betreffen allen zoogdieren welke het lichtste regime van bescherming kennen, en waarvoor vrijstelling gaat (Tabel 1-soorten Flora- en faunawet).

Het plangebied lijkt ongeschikt voor streng beschermde soorten (Tabel II & Tabel III-sorten Ff-wet) landgebonden zoogdieren zoals Eekhoorn, Eikelmuis, Waterspitsmuis, Veldspitsmuis of Grote bosmuis. Deze soorten stellen ieder zo hun vrij specifieke eisen aan hun leefgebied. Het bosje in de noordoosthoek biedt mogelijk beperkt habitat aan bijvoorbeeld de Eekhoorn, maar door de geïsoleerde ligging van dit stukje bos in stedelijk gebied, omringd door druk bezochte school, sportveld, en door water aan andere zijde, is dit vrij onwaarschijnlijk. Er zijn geen meldingen bekend betreffende het voorkomen van streng beschermde soorten landgebonden zoogdieren in het plangebied (waarneming.nl).

Vleermuizen

Vleermuizen die, op grond van de geografische ligging van het plangebied, in het plangebied verwacht kunnen worden, en welke mogelijk van de te verwijderen gebouwen gebruikmaken, zijn de Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Franjestaart, en de Ruige dwergvleermuis. De twee laatstgenoemden maken ook onder meer gebruik van bomen voor hun diverse verblijven. Gezien het verspreidingsgebied zou mogelijk ook de boombewonende Rosse vleermuis kunnen voorkomen, en, minder algemeen, ook de Tweekleurige vleermuis, welke zowel van bomen als gebouwen gebruik maakt.

Naast de vleermuizen zelf zijn ook de vaste rust- of verblijfplaatsen van deze dieren beschermd op grond van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Hiertoe worden de locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, mannenverblijven, en winterverblijven bevinden. Tevens vallen hieronder de vaste routes die voor seizoensmigratie tussen de verblijven worden gebruikt, en vaste routes voor tochten van verblijfplaats naar foeragegebied en vice versa.

Vleermuizen maken bij voorkeur tot uitsluitend gebruik van lijnvormige elementen in het landschap. In het plangebied bevinden zich een aantal lijnvormige elementen die voor vleermuizen ter oriëntatie kunnen dienen. Hiertoe is de ringvaart (oostelijk) geschikt, en de bomensingels rondom het noordelijk gelegen sportveld aan de noord-, oost- en westkant van het plangebied, en de singels langs Oranjelaan en brandweerkazerne. De ringvaart blijft als lijnvormig element onaangetast, maar mogelijk zullen bomensingels gaan verdwijnen ten behoeve van uitvoering van het plan. Deze singels kunnen voor gebouwbewonende vleermuizen van belang zijn om hun foeragegebied te kunnen bereiken.

Van het Keukenhofbos ten westen van Lisse is bekend dat zich daar vleermuisverblijven bevinden. Echter, migratie naar andere gebieden meer oostwaarts gelegen zal vermoedelijk niet via het plangebied lopen. Hiertoe zou landschap overgestoken dienen te worden waarin specifieke lijnen in het landschap, waar vleermuizen graag gebruik van maken, gedeeltelijk ontbreken. Hierdoor zullen de dieren vermoedelijk voorkeur vertonen voor anders lopende routes, in plaats van via het plangebied.

Het gebruik door vleermuizen van spleten en spouwmuren in de te slopen bebouwing is niet uit te sluiten. Aanvullend onderzoek (voorjaar en zomer) naar zwermende en foeragerende vleermuizen kan hier meer duidelijkheid in bieden. Dit is dan ook aan te bevelen. Volgens bewoners komen vleermuizen voor. Deze dieren zouden gebruik maken van de bebouwing in de Van Speijkstraat. Dit is tijdens het veldbezoek niet bevestigd.

4.6 VAATPLANTEN

Bij het Natuurloket, van het kilometerhok dat overlapt met het noordwestelijk deel van het plangebied (fig. 3), zijn waarnemingen van 262 soorten vaatplanten bekend, waaronder vier strikt beschermde soorten (soorten waarvoor ontheffing is vereist), en één beschermde soort waarvoor met betrekking tot de voorgenomen ingreep geen ontheffing nodig is. Om kosten te besparen is geen uitgebreide levering aangevraagd, zodat specificatie van de soortnamen niet voorhanden is. Het verdient aanbeveling, gezien ook de grootschaligheid van het project, om voor drie of vier kilometerhokken die het plangebied beslaan een uitgebreide levering bij het Natuurloket aan te vragen, om een beter beeld van het voorkomen van beschermde vaatplanten in het plangebied te vormen, en de coördinaten van de standplaatsen te achterhalen.

Tijdens de twee veldbezoeken is Gele helmblom (Tabel II-soort Ffwet) aangetroffen. Het gaat om enkele individuen, die zich aan de noordrand van het sportveld van het plangebied bevinden. Ter mitigatie kunnen deze worden verplant, zodat ontheffingsaanvraag voor deze soort niet nodig zal zijn.

Muurplanten zoals diverse soorten beschermde varens, komen niet in het plangebied voor. Voor deze groep van planten is het aardig in het voorgenomen plan op strategische punten muren van kalkrijke metselspecie te voorzien, zodat habitat hiertoe juist geschapen wordt.

Bomen

Er staan veel volwassen bomen in het plangebied. Een schatting van het aantal bomen loopt in de orde van grote van 300-400 individuen, welke een stamdiameter hebben groter dan 10 centimeter op 1 meter hoogte. Bomen zijn op zichzelf, met uitzondering van de niet in het plangebied voorkomende Jeneverbes, niet beschermd krachtens de Flora- en faunawet anders dan de zorgplicht die men heeft tegenover planten en dieren. Wel genieten bomen indirect bescherming krachtens de Flora- en faunawet indien deze:

- Vaste nest- of verblijfplaatsen herbergen aan vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Dit betreffen vogelsoorten die staan vermeld in de 'Bijlage aangepaste lijst jaarrond beschermde soorten Flora-en faunawet, categorie. 1 t/m 4)'. Zie verder het kopje Vogels hieronder.
- Worden gebruikt als verblijfplaats voor Vleermuizen (zie Vleermuizen hierboven).
- Bomensingels zijn beschermd indien zij gebruikt worden als lijnvormig landschapselement ten behoeve van migratie van vleermuizen (zie hierboven)

Bomen die in het plangebied zijn waargenomen betreffen inheemse soorten zoals Wilg, Treurwilg, Populier, Spaanse aak, Esdoorn, Els, Es, Eik, Vlierbes, Meidoorn, Linde, Lijsterbes, en ook wat minder algemene soorten zoals Kweepeer en Tamme kastanje. Meer uitheemse soorten die het plangebied bevolken zijn Turkse boomhazelaar, Gewone vleugelnoot, Acacia, en Plataan. Mogelijk zijn enkele soorten gemist, het betreft hier geen inventarisatie.

In de noordoostpunt van het plangebied is door natuurlijke successie een klein stukje bos met volwassen bomen ontstaan, met een oppervlak van circa 3000 m² (zie fig. 4). Dit stukje bestaat voornamelijk uit Els, Es, Wilg en Populier. Hiervan is het zonder meer aannemelijk dat dit stukje belangrijke habitat herbergt voor dieren uit diverse soortgroepen, te meer omdat elders in de directe omgeving stukjes bos schaars zijn. Indien men voornemens is dit stukje bos op de schop te nemen, is inventarisatie gewenst om de waarde hiervan te bepalen, en dus om te bepalen of compensatie nodig zal zijn.

4.7 VOGELS

Leefgebieden in steden worden voor vogels steeds belangrijker. De beknopte levering Natuurloket van het opgevraagde kilometerhok vermeldt het voorkomen van 44 soorten inheemse vogels (alle tabel III-soorten Ff-wet), waarvan zeven Rode Lijst-soorten. Dat betreft een voor de stedelijke omgeving relatief hoog aantal. Er is ons inziens dan ook vrijwel zeker een positieve relatie met het voorkomen van oudere volwassen bomen en het voorkomen van een relatief hoge diversiteit aan broedvogels in het plangebied.

Aan de westkant van het plangebied bevinden zich twee vogeltelpunten die zijn opgenomen in het Meetnet Urbane Soorten (MUS-SOVON). Aan levering van de gegevens zijn kosten verbonden, en een verzoek tot levering is daarom in deze fase van planvorming nog even achterwege gelaten. Het zou een snelle, recente, en planspecifieke inschatting van de diversiteit aan broedvogels opleveren, hetgeen dus zeker overwogen moet worden, zo niet al noodzaak is. Vervolgens kan bekeken worden, eventueel met aanvullende inventarisatie in het voorjaar, wat de effectgrootte is van het verwijderen van de bomen op broedvogelhabitat in het plangebied, op de instandhouding van de soort, en hoe maatregelen ter mitigatie en compensatie er uit zouden moeten zien.

De veldbezoeken vonden plaats buiten het broedseizoen. Enkele algemene stadsbroedvogels zijn daarbij aangetroffen, zoals weergegeven in tabel 3 hierboven. Ook werden verschillende soorten zangvogels in de bomen gesignaleerd maar deze zijn verder niet op naam gebracht. De exoot Halsbandparkiet is er talrijk.

Bomen en bossages die broedplaatsen aan vogels bieden, mogen niet tijdens het broedseizoen worden verstoord of worden verwijderd. Mocht de aanvang werkzaamheden zich mogelijk deels in deze periode bevinden (ongeveer 1 maart tot ongeveer 1 augustus), dan dienen deze bomen en bossages alvorens, dus reeds in herfst of winter, te worden verwijderd. Daarbij dient verder nog wel aan een kapvergunning te worden gedacht, welke onder de Plaatselijke Algemene Verordening valt (zie H. 6 hieronder).

Vogelnesten welke jaarrond beschermd zijn, zoals dat van Sperwer, Boomvalk, en Ransuil, maar ook die van de Huismus en Gierzwaluw, mogen het hele jaar dor niet worden aangetast. Inventarisatie daartoe is in het voorjaar gewenst. Het stukje bos in de noordoostpunt dient onderzocht te worden op jaarrond beschermde nesten van Boomvalk en de Ransuil.

De huidige, te verwijderen bebouwing biedt weinig functie als habitat voor beschermde soorten broedvogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zoals die van Huismus en Gierzwaluw. Met het slopen van de huidige platte en vogelonvriendelijk ingerichte daken gaat dus weinig schuilgelegenheid verloren. De Huismus is waargenomen, maar of deze ook nestelt in de te slopen bebouwing is niet bekend, doch niet waarschijnlijk. De huidige daken en pannen zijn daartoe naar onze inschatting weinig geschikt hiertoe. Hier liggen kansen bij nieuwe realisatie van bebouwing.

Hier liggen kansen voor de nieuwe situatie. Het verwijderen van bomen, bosjes, of hele boomsingels in het plangebied zal leiden tot vermindering van beschikbaar habitat. Dit zou deels kunnen worden gecompenseerd door in de nieuwe situatie daken, goten, muren en eventueel oevers wél vogelvriendelijk in te richten. Dit kan bijvoorbeeld door het vroegtijdig bij de bouwplannen inpassen van nestkasten, neststenen, vogelvriendelijk dakschroot, mussenpannen, oeverzwaluwwal, en vegetatiedak. De projectontwikkelaar kan zich daarmee mogelijk wat 'groener' afficheren. Echter, gehele compensatie voor het neerhalen van 200-300 volwassen bomen in het plangebied zal nooit volledig en effectief kunnen worden gerealiseerd door voorgestelde inpassing. Het aanplanten van nieuwe bomen, voor dit doel bij voorkeur inheemse boomsoorten, levert pas op termijn (>10 j) nieuwe habitat op.

In het voorjaar kan men een gedegen inschatting maken van de betekenis van de oudere bomen voor de broedvogels in het plangebied. Ook van het bosje van circa 3000m² op de noordoostpunt. Er lijken op grond van korte gesprekken met enkele bewoners geen opmerkelijke kolonies of opmerkelijke soorten te broeden in het plangebied. Wel zouden Uilen, vermoedelijk Ransuil, het plangebied bevolken met één of hooguit enkele paartjes. Nesten van de Ransuil is jaarrond beschermd. Een lokale deskundige met specifieke vogelkennis van het plangebied is niet ontmoet.

4.8 INSECTEN

Dagvlinders

In het plangebied werden op basis van het bureauonderzoek en op basis van aangetroffen vegetatiekenmerken van het plangebied geen Tabel II of Tabel III dagvlinders verwacht. Wel is het aan te bevelen de oevers natuurvriendelijk in te richten, en bij tuinbeplanting de nieuwe bewoners te adviseren welke vaste planten vlinderwaarden kunnen ondersteunen. Het is een goed streven om bij nieuwe grootschalige ruimtelijke ontwikkelingsprojecten het realiseren van natuurwaarden juist al in de planfase te betrekken.

Libellen en Juffers

Libellen komen in beperkte mate voor in het plangebied. Adulten van de Gewone oeverlibel zijn waargenomen langs de ringvaart maar niet gevangen of op naam gebracht. Tijdens het bemonsteren van de sliblaag van de sloot parallel aan de ringvaart ten noorden van het gemaal zijn twee niet verder gedetermineerde libellenlarven aangetroffen. In het larvestadium zijn libellen zeer moeilijk op naam te brengen. In zijn algemeenheid lijkt het gebied geen belangrijke functie voor libellen te herbergen, hetgeen meer een veronderstelling is dan een observatie. Dit was in het noordoostelijk deel (fig. 4). Strikt beschermde soorten libellen worden echter niet direct verwacht, en zijn niet aangetroffen. Indien in de nieuwe situatie de kwaliteit van het water voldoende omhoog kan worden gebracht, kunnen kansen voor libellen verder toenemen. Er gaat in die zin geen beschikbaar habitat verloren met de voorgenomen ingreep.

Kevers

Er worden geen beschermde kevers verwacht in het plangebied. Deze zijn verder ook niet waargenomen. Het eventueel dempen van de sloot parallel aan de Ringvaart ten noorden van het gemaal kan het beste onder ecologische begeleiding worden uitgevoerd. Eventueel aanwezige, beschermde waterroofkevers (Brede geelrandwaterroofkever en Gestreepte waterroofkever) kunnen dan worden weggevangen en worden overgezet.

5. LIGGING PLANGEBIED in relatie tot BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN

Het plangebied ligt op 5 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid. Habitatsoorten voor welke instandhoudingsdoelen zijn opgesteld betreffen de Groenknolorchis, de Gevlekte witsnuitlibel, en de Nauwe korfslak. Er zijn geen aanwijzingen dat het plangebied een functie zou vervullen voor één of meerdere genoemde soorten. Externe werking, als gevolg van de voorgenomen herinrichting van het plangebied, op het beschermd natuurgebied lijkt daardoor uitgesloten.

6. BOMEN EN KAPVERGUNNING

De gemeente Lisse stelt dat voor bomen met een diameter groter dan 10 centimeter, gemeten op borsthoogte, een kapvergunning aangevraagd dient te worden. Er staan circa 200-300 bomen binnen de grenzen van het plangebied die aan dit criterium voldoen, dus waarvoor een kapvergunning zal moeten worden aangevraagd. We adviseren om alle bomen in te meten op een kaartje, en deze te voorzien van diameter en eventueel de soortnaam.

7. CONCLUSIES EN ADVIES

Het onderhavig plan kent drie knelpunten met betrekking tot natuurwaarden in het plangebied. Het eerste knelpunt hangt samen met de te verwijderen bomen. De tweede met mogelijk aanwezige gebouwbewonende vleermuizen, en de derde heeft betrekking op het dempen/verleggen van watergangen.

1. Bomen in relatie tot vogels en vleermuizen

In het plangebied zullen grote, oudere bomen (solitaire individuen, boomsingels, en bossage) verwijderd gaan worden. Daarmee zal tevens de mogelijke functie die deze bomen vervullen voor vogels en vleermuizen verloren gaan. Hoewel de bomen zelf niet beschermd zijn krachtens de Flora- en faunawet, is de door bomen geboden habitatfunctie aan beschermde soorten op haar beurt weer wel beschermd. Het duurt jaren tot decennia voordat nieuwe aanplant van bomen zich tot geschikt habitat weet te vormen, waardoor hier sprake is van habitatverlies, vooral met betrekking tot broedvogels (maar mogelijk ook voor vleermuizen, zij het minder waarschijnlijk).

Wij adviseren om de soorten en de aantallen daarbinnen van broedvogels (en vleermuizen) die van de bomen in het plangebied gebruik maken, in het voorjaar te inventariseren. De bomen zijn alleenstaand, vormen singels, of vormen het stukje bos van 3000m² op de noordoostpunt van het plangebied. Het habitatverlies dat voor deze soortgroepen na kap optreedt is moeilijk binnen het plangebied op korte termijn op te vangen.

Compensatie kan deels worden gezocht in de vorm van tijdige inpassing in het bouwplan van nestkasten, neststenen, mussenpannen, vegetatiedaken, vleermuiskasten, gebruik van kalkrijke metselspecie, inpassen vogeldakvoet, en toepassing vogelvriendelijk vogelschroot (e.g. vogelvide™). Het opnieuw beplanten met bij voorkeur inheemse boomsoorten levert wel in een later stadium (enkele decennia) compensatie op.

Bomen en bossages welke broedplaatsen aan vogels bieden mogen in ieder geval niet tijdens het broedseizoen worden verstoord of worden verwijderd. Mocht de aanvang werkzaamheden zich mogelijk deels in deze periode bevinden (ongeveer 1 maart tot ongeveer 1 augustus), dan dienen deze bomen en bossages alvorens, dus reeds in herfst of winter, te worden verwijderd.

Vogelnesten welke jaarrond beschermd zijn, zoals dat van Sperwer, Boomvalk, en Ransuil, maar ook die van de op daken nestelende Huismus, mogen het hele jaar door niet worden aangetast. Het stukje bos in de noordoostpunt dient in het voorjaar onderzocht te worden op jaarrond beschermde nesten van (Boomvalk en) Ransuil.

2. Vleermuizen

Mogelijk maken vleermuizen gebruik van de te slopen gebouwen. Volgens bewoners zouden vleermuizen van de flats in de Van Speykstraat gebruik maken, of in ieder geval door het plangebied kruisen. Onze inschatting is dat het waarschijnlijker is dat deze dieren slechts foerageervluchten maken om en nabij de ringvaart, en vermoedelijk buiten het plangebied gebouwen bewonen. Uitgezocht dient te worden of de bebouwing spouwmuren bevat. Zo ja, dan kan, door enkele opnamen uit te voeren in het voorjaar en de zomer, de eventuele verblijfplaats worden vastgesteld. Mogelijk zijn er enkele verblijven. In dat geval dient ontheffing te worden aangevraagd.

3. Watergangen

Ten derde zal het verleggen/dempen van een ecologisch kwalitatief goede watergang noordoost gelegen in het plangebied (parallel aan de ringvaart, ten noorden van het gemaal) mogelijk beschermde soorten schaden. In de genoemde watergang komen in de sloten mogelijk Kleine modderkruiper en mogelijk Bittervoorn voor. Beide soorten zijn niet aangetroffen, maar hun aanwezigheid valt niet geheel uit te sluiten. Deze twee soorten staan genoemd in respectievelijk Tabel II en Tabel III uit de bijlage van de flora en faunawet. Geadviseerd wordt een klein aanvullend onderzoek te verrichten om de aanwezigheid van deze soorten verder uit te sluiten, indien men voornemens is deze sloot, en de plas zuiden van het stukje bos op de noordoostpunt, te dempen.

Ontheffing kan worden voorkomen indien afdoende mitigerende maatregelen worden opgesteld, aan het betrokken Ministerie worden voorgelegd, en worden toegepast. Een hierbij op te stellen werkprotocol *Kleine modderkruiper en Bittervoorn* zal hierbij uitkomst bieden. Dit zal in de praktijk betekenen dat het dempen van de sloten op een faunavriendelijke manier, en dus onder begeleiding van een ecooloog, plaats dient te vinden.

Kapvergunning

Voor het kappen van bomen met een diameter > 10 centimeter doorsnee op 1m stamhoogte is een kapvergunning nodig. Er staan circa 250-300 bomen in het plangebied die aan dat criterium voldoen. Deze kunnen worden ingetekend in een kaartje, voorzien van diameter en soortnaam, ten behoeve van de aanvraag.

Wij adviseren om de onderzoeksresultaten voor te leggen aan het bevoegd gezag, om na te gaan of zij kunnen instemmen met de onderzoeksresultaten en bovengenoemde aanbevelingen en conclusies ten behoeve van de uitvoer van de voorgenomen ingreep.

IDDS bv.
Noordwijk (ZH)

8. GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & De Vlinderstichting (2006). De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming. KNNV Uitgeverij, Zeist. Nederlandse Fauna deel 7.

Creemers, R. & Delft, J. van (2009). De Amfibieën en Reptielen van Nederland. KNNV Uitgeverij, Zeist. Nederlandse Fauna deel 9.

Janssen, J. & Schaminée, J. (2008). Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. Zeist, KNNV.

Limpens, H., Mostert, K., & Bongers, W. (1997). Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. 2e druk. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Ministerie van E,L, & I. Soortendatabase.
<http://mineleni.nederlandsesoorten.nl/Inv.db/Inv.db/home.html>

Ministerie van E,L, & I. Gebiedendatabase. <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/>

Natuurloket.nl (2011). Nationale Database Flora en Fauna> Gegevensautoriteit Natuur.

RAVON (1989, 1990, 2003). Waarnemingen van amfibieën en reptielen in Nederland.

RAVON (2008). Het waarnemen van amfibieën en reptielen. 2^e herziene druk, stichting Ravon, Nijmegen.

Spikmans, F. & Jong, T. de (2008). Het waarnemen van zoetwatervissen. Stichting RAVON, Nijmegen, 2^e herziene druk.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, Hustings, F. & Vergeer, J.-W. (2002). Atlas van de Nederlandse Broedvogels. Verspreiding, aantallen, verandering. KNNV Uitgeverij, Zeist. Nederlandse Fauna deel 5.

Waarneming.nl <http://waarneming.nl/index.php>

Weeda, E.J. e.a. (1985). Nederlandse Oecologische Flora. 5 Dln. Ongewijzigde herdruk 2003. KNNV Uitgeverij/ IVN.

9. BIJLAGEN

9.1. BELANGRIJKSTE VERBODSBEPALINGEN FLORA- EN FAUNAWET

- Artikel 8: Het is verboden (beschermd) planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: Het is verboden (beschermd) dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden (beschermd) dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van (beschermd) dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12: Het is verboden eieren van (beschermd) dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

9.2. BELANGRIJKSTE VERBODSBEPALINGEN NATUURBESCHERMINGSWET

- Artikel 19a: 1. Het is verboden zonder vergunning, of in strijd met aan die vergunning verbonden voorschriften of beperkingen, van gedeputeerde staten of, ten aanzien van projecten of andere handelingen als bedoeld in het vierde lid, van Onze Minister, projecten of andere handelingen te realiseren onderscheidenlijk te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van de doelstellingen, bedoeld in artikel 10a, derde lid, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval projecten of handelingen die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.
2. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing op het realiseren van projecten of het verrichten van andere handelingen overeenkomstig een beheerplan als bedoeld in de artikelen 19a of 19b.
3. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing op bestaand gebruik, behoudens indien dat gebruik een project is dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar dat afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen significante gevolgen kan hebben voor het desbetreffende Natura 2000-gebied.
4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen projecten of andere handelingen of categorieën van gebieden worden aangewezen waarvoor een vergunning als bedoeld in het eerste lid wordt verleend door Onze Minister.
5. De voordracht voor een krachtens het vierde lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.
- Artikel 19d: 1. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat het verbod, bedoeld in artikel 19d, eerste lid, niet van toepassing is op bepaalde categorieën van projecten of andere handelingen.
2. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat Onze Minister met betrekking tot projecten en andere handelingen behorende tot een categorie als bedoeld in het eerste lid beperkingen of verplichtingen kan opleggen.
3. Een krachtens het eerste of tweede lid vastgestelde algemene maatregel van bestuur treedt niet eerder in werking dan zes weken na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin hij is geplaatst. Van plaatsing wordt onverwijld mededeling gedaan aan de beide Kamers der Staten-Generaal.
- Artikel 19f: 1. Voor projecten waarover gedeputeerde staten een besluit op een aanvraag voor een vergunning als bedoeld in artikel 19d, eerste lid, nemen, en die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar die afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, maakt de initiatiefnemer alvorens gedeputeerde staten een besluit nemen, een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van de doelstellingen, bedoeld in artikel 10a, derde lid, van dat gebied.

Artikel 19f: 2. De passende beoordeling terzake van een besluit op een aanvraag voor een vergunning als bedoeld in artikel 19d, eerste lid, kan onderdeel uitmaken van een voor dat project voorgeschreven milieueffectrapportage.

3. De verplichting tot het maken van een passende beoordeling bij de voorbereiding van een besluit als bedoeld in het eerste lid, geldt niet in gevallen waarin degene die een project waarop dat besluit betrekking heeft, onderneemt, daarmee een project ten aanzien waarvan reeds eerder een passende beoordeling is gemaakt, herhaalt of voortzet, voorzover de passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren omtrent de significante gevolgen van dat project.

9.3 FOTO'S PLANGEBIED

Bos op de noordoostpunt

Sloot westkant plangebied

Veenwortel parallel aan de ringvaart

Es aan de oostkant

Turkse tortel in Tasmanstraat

Sloot parallel aan ringvaart, ten zuiden v gemaal

Ringvaart met Wilg

Noordoostpunt oever met Gele lis en Smeerwortel

Slootje westkant plangebied met watervogels

Kweeper op pleintje v. basisschool

Kweeper

Gewone vleelnootboom

Slootje bij basisschool

Tamme kastanje, westkant plangebied